

اثر بخشی همکاری مشارکت دانش آموزان در امور مدارس پسرانه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: گرشاسبی، ایوب، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: اثربخشی راهکارهای مشارکت دانش‌آموزان در امور مدارس پسرانه/ مولفین ایوب گرشاسبی، علی تقی‌زاده.
مشخصات نشر	: تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۹ ص.: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۲-۹۷۴-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شاگردان -- ایران -- فعالیت‌های فوق برنامه -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: Student activities -- Iran -- Case studies :
موضوع	: مدرسه‌ها -- مدیریت و سازماندهی -- مشارکت شاگردان
موضوع	: Student participation in administration :
شناسه افزوده	: تقی‌زاده، علی، ۱۳۴۸ -
رده‌بندی کنگره	: B۰ ۱۳۹۶۳۶۰۷۳ الف۳/گ۴
رده‌بندی دیویی	: ۸۰۰۹۰۰۳۷۱ :
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۷۱۳۱۲ :

اثربخشی راهکارهای مشارکت دانش‌آموزان در امور مدارس پسرانه

مؤلفین:	ایوب گرشاسبی، علی تقی‌زاده
ناشر:	انتشارات سنجش و دانش
تیراژ:	۵۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۵
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۲۳۲-۹۷۴-۵
قیمت:	۱۸۰۰۰ تومان

آدرس: خ دانشگاه - تقاطع روانمهر - ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می‌باشد.

فهرست مطالب

۶	مقدمه
۶	اهداف پژوهش
۶	فرضیه های پژوهش
۷	متغیر های پژوهش
۷	جامعه و نمونه آماری و روش نمونه گیری
۷	ابزار جمع آوری اطلاعات و روش تجزیه و تحلیل داده ها
۷	روش پژوهش
۸	بخشی از یافته های پژوهش
۸	بخشی از پیشنهاد ها
۹	فصل اول
۹	کلیات
۱۰	مقدمه
۱۳	بیان مسئله
۱۸	اهمیت و ضرورت موضوع
۱۹	اهمیت نظری
۲۰	اهمیت کاربردی
۲۰	اهداف پژوهش
۲۰	فرضیه های پژوهش
۲۱	تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرها
۲۱	تعاریف مفهومی
۲۲	تعاریف عملیاتی
۲۴	فصل دوم
۲۴	پیشینه پژوهش
۲۵	مقدمه
۲۷	مفهوم مشارکت
۳۳	تعریف مشارکت
۳۶	ساختار مشارکت و ویژگی های آن
۴۲	مبانی مشارکت
۴۳	مبانی فلسفی و دینی مشارکت
۴۴	مبانی جامعه شناختی مشارکت
۴۶	مبانی روان شناختی مشارکت
۴۹	مبانی سیاسی مشارکت
۵۱	مبانی مدیریتی مشارکت

۵۳	مبانی اقتصادی مشارکت
۵۴	مبانی ایدئولوژیکی مشارکت
۵۵	ابعاد مشارکت
۵۹	اشکال مشارکت :
۶۱	مشارکت کنش اجتماعی
۶۲	عوامل موثر بر میزان مشارکت افراد
۶۳	نظریه های مربوط به مشارکت پذیری
۶۷	نظریه ملوین سیمن
۶۸	نظریه نیل وسیمن
۶۸	نظریه هومنز
۶۹	ویژگی های مشارکت مرغیت آمیز
۷۰	پیش نیازهای مشارکت
۷۱	نتایج مثبت مشارک ها
۷۲	پی آمدهای افزایش و کاهش مشارکت در زمینه های مثبت و منفی کار
۷۲	موانع مشارکت در آموزش و پژوهش
۷۳	- کاستی های ناشی از عدم آگاهی - بران
۸۱	تعریف نوجوانی
۸۱	ابعاد رشد نوجوانی
۸۶	هویت در دوره نوجوانی
۸۸	تحقیقات انجام شده داخلی و خارجی مرتبط با موضوع
۹۵	تحقیقات خارجی
۹۹	خلاصه فصل دوم
۱۰۰	فصل سوم
۱۰۰	روش پژوهش
۱۰۱	روش پژوهش
۱۰۱	جامعه آماری :
۱۰۱	حجم نمونه
۱۰۲	روش نمونه گیری
۱۰۲	روش های تحلیل داده ها
۱۰۳	شیوه اجراء
۱۱۱	فصل چهارم
۱۱۱	یافته های تحقیق
۱۲۷	فصل پنجم
۱۲۷	بحث و نتیجه گیری
۱۲۸	بیان کلی نتایج پژوهش
۱۳۶	پیشنهاد های عملی جهت کاربست یافته ها
۱۳۸	پیشنهاد موضوع های پژوهشی
۱۳۹	محدودیت ها
۱۴۰	منابع

نظام اجتماعی و حیات سیاسی جامعه بشری به تعاون و مشارکت اعضای آن بستگی دارد و آموزش و پرورش به عنوان یک نظام اجتماعی نیازمند مشارکت و همکاری همه اجزا و عناصر آن است. اداره محیط آموزشی باید، مبتنی بر مشارکت تمام اعضای مدرسه باشد تا فضای مدرسه را پویا، پرنشاط، و فعال نماید و توانمندی ها و خلاقیت های مدیران، معلمان و دانش آموزان را شکوفا و متجلی سازد. مشارکت دانش آموزان دوره متوسطه در امور مدرسه، سبب افزایش اعتماد بنفس، ارضای غرور جوانی و سایر ویژگی های شخصیتی آنان می شود، بنابراین باید برای هر یک از دانش آموزان یک یا چند نقش دانش آموزی بوجود آورند و در چگونگی ایفای این نقش ها که زیر بنای نقش اجتماعی در آینده است به شیوه علمی نظارت کنند. در واقع مشارکت دانش آموزان در بستر از نقش های مفید تحقق می پذیرد. وقتی تعلیم و تربیت یک جریان فعال و دوجانبه است و دانش آموزان در بستر آن دارای نقش های معنادار حرکت آفرین هستند، مسیر رشد استعدادها هموار می شود و اهداف تربیت با موفقیت بیشتر تحقق می یابد. موقعیت هایی برای نقش آفرینی و ابراز وجود، تا دانش آموزان در فضای جدید به توانایی ها و کارایی خویش واقف شوند، در پیوند با یک محیط سازنده و پویا کارگردان صحنه های فرهنگی و اجتماعی کار آمدی گردند و ورزشدگی کافی و رشد اجتماعی مناسب برای ورود به جامعه بدست آورند.

اهداف پژوهش

هدف کلی: تعیین میزان اثربخشی راهکارهای مشارکت دانش آموزان در امور مدارس پسرانه دوره متوسطه نظری بر میزان مشارکت دانش آموزان در امور مدارس.

اهداف فرعی: ۱- تعیین میزان اثربخشی گروه کاری مهارت های اجتماعی بر میزان مشارکت دانش آموزان در امور مدارس.

۲- تعیین میزان اثربخشی گروه کاری حل مشکلات عاطفی- روانی بر میزان مشارکت دانش آموزان در امور مدارس.

۳- تعیین میزان اثربخشی گروه کاری آموزش مشارکت بر میزان مشارکت دانش آموزان در امور مدارس.

۴- مقایسه میزان تاثیر سه راهکار (گروه های کاری) بر میزان مشارکت دانش آموزان در امور مدارس.

فرضیه های پژوهش

۱- گروه کاری مهارت های اجتماعی به طور معنی داری سبب افزایش مشارکت دانش آموزان در امور مدارس می شود.

۲- گروه کاری حل مشکلات عاطفی- روانی به طور معنی داری سبب افزایش مشارکت دانش آموزان در امور مدارس می شود.

۳- گروه کاری آموزش مشارکت به طور معنی داری سبب افزایش مشارکت دانش آموزان در امور مدارس می شود.

۴- بین میزان تاثیر سه راهکار (گروه های کاری) بر مشارکت دانش آموزان تفاوت معنی داری وجود دارد.

متغیر های پژوهش

در این پژوهش متغیر مستقل راهکارهای مشارکت (شامل سه راهکار گروه های کاری مهارت های اجتماعی، حل مشکلات عاطفی- روانی و آموزش مشارکت)، متغیر وابسته میزان مشارکت دانش آموزان در امور مدارس، متغیر کنترل، پایه تحصیلی و اندازه گروه. متغیر تعدیل کننده جنسیت و متغیر مزاحم هوش بوده است.

جامعه و نمونه آماری و روش نمونه گیری

جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان پسر دوره متوسطه نظری شهر اصفهان بوده و نمونه پژوهش شامل ۶۰ نفر به صورت ۴ گروه ۱۵ نفری (۳ گروه آزمایش و یک گروه کنترل) بوده است. روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای بوده است. برای تعیین حجم نمونه از بین پنج ناحیه، ۱ به صورت تصادفی انتخاب، سپس در این ناحیه ۴ دبیرستان به صورت تصادفی انتخاب و در هر دبیرستان از بین دانش آموزان کلاس های دوم تعداد ۱۵ نفر به صورت تصادفی انتخاب شده است.

ابزار جمع آوری اطلاعات و روش تهیه و تحلیل داده ها

ابزار پژوهش چک لیست مشاهده، که حاوی ۸۰ سوال بود است. این چک لیست در طی ۴ مرحله، پیش از مون (قبل از آموزش)، پس از مون (۱) پس از ۱۰ جلسه آموزش، پس از مون (۲) پس از ۱۰ جلسه آموزش و مشاوره اجرا شده است. داده های حاصل به دو یک ماه از پس از مون (۲) توسط ۴ نفر از دانش آموختگان روان شناسی و مشاوره اجرا شده است. داده های حاصل به دو شیوه توصیفی و استنباطی تحلیل آماری شده اند، در شیوه توصیفی از فراوانی، درصد استفاده شده و در آمار استنباطی از آزمون های کالموگراف- اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن توزیع، از آزمون همبستگی برای تعیین میزان اثر بخشی راهکارها، از تحلیل واریانس یک طرفه / تک متغیره برای بررسی تفاوت بین راهکارها، کواریانس برای تحلیل پس از مون ها و به علت معنی دار بودن کواریانس از مقایسه های زوجی برای مقایسه میانگین پس از مون ها استفاده شده است.

روش پژوهش

روش پژوهش تجربی بوده که در سه گروه، راهکار های مشارکت شامل: گروه کاری مهارت های اجتماعی، گروه کاری حل مشکلات عاطفی- روانی و گروه کاری آموزش مشارکت به مدت ۱۰ جلسه ۹۰ دقیقه ای آموزش داده شده و در این زمان گروه کنترل هیچگونه آموزشی دریافت نکرده است.

بخشی از یافته های پژوهش

- ۱- گروه کاری مهارت های اجتماعی به طور معنی داری سبب افزایش مشارکت دانش آموزان در امور مدارس شده است ($P=0$)
- ۲- گروه کاری حل مشکلات عاطفی- روانی به طور معنی داری سبب مشارکت دانش آموزان در امور مدارس شده است ($P=0$)
- ۳- گروه کاری آموزش مشارکت به طور معنی داری سبب مشارکت دانش آموزان در امور مدارس شده است ($P=0$)
- ۴- بین میزان تاثیر سه راهکار بر مشارکت دانش آموزان تفاوت معنی داری وجود دارد ($P=0$).

بخشی از پیشنهاد ها

- ۱- برای تحقق مشارکت ضروری است برنامه های آموزشی خاص تدارک دیده شود. برای توجیه جامعه به ویژه گروه های موثر در مشارکت خانواده ها، مدیران، معلمان، کارکنان و دانش آموزان و کلیه آحاد مردم که به نحوی می توانند در امور آموزش و پرورش مفید واقع شوند، دادن آگاهی های لازم ضروری است.
- ۲- مشارکت دانش آموزان در امور مدارس علاوه بر شناخت لازم نیازمند، مهارت های خاص و نگرش های سازنده می باشد. مدارس باید محیطی مطلوب برای تمرین و تقویت نگرش ایفای مسئولیت های اجتماعی و مشارکت دانش آموزان باشد.
- ۳- افزایش امکانات در مدارس. در هر مدرسه باید به تعداد دانش آموزان امکان گسترش فعالیت های متنوع وجود داشته باشد تا هر دانش آموز بتواند در امور دلخواه خود مشارکت نماید.
- ۴- تهیه دستورالعمل های ساده و قابل اجرا در زمینه ی راهکارهای مشارکت. ارتقای مهارت های زندگی، مهارت های اجتماعی، مهارت های همکاری در خانه و....
- ۵- مدیران نقش اساسی در تحقق مشارکت در امور آموزش و پرورش دارند، آموزش و پرورش باید به مدیران نقش اساسی در تحقق مشارکت در امور آموزش و پرورش دارند، آموزش و پرورش باید همواره با این اقدام تلاش کند تا مدیران سطوح گوناگون را نسبت به مفهوم آموزش و پرورش در جهان امروز و ویژگی های آن و چگونگی مشارکت آگاه سازد، بدون تربیت و آماده ساختن مدیران مشارکت جو، مشارکت در آموزش و پرورش تحقق نخواهد یافت. به طور کلی ساختار مشارکت نیازمند نیروی انسانی آگاه و ماهر در این عرصه است.
- ۶- استفاده از شیوه های فعال تدریس که در آن بر یادگیری مشارکتی و فعالیت های گروهی بهای بیشتری داده می شود.
- ۷- تشویق مدیران، معلمان، دانش آموزان و والدینی که در آموزش و پرورش مشارکت موثری دارند